

AKADEMISKA
BARNSJUKHUSET

Trakeostomivård i hemmet

Föräldra- och assistentinformation, egenvård

Har du frågor, kontakta:

Kontakta oss via e-tjänster på www.1177.se

Sjuksköterska, barnsjukvård i hemmet

018-611 24 96

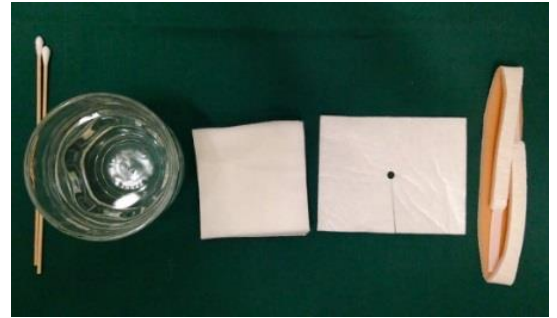
Vänd sida för
Att läsa mer!

Trakeostomivård i hemmet

Trakeostomivård går ut på att hålla området runt trakeostomin rent och torrt för att förhindra hudirritation och infektion. Viktigt med noggrann handhygien. Basala hygienrutiner tillämpas. Tvätta händer och använd handdesinfektion. Assisterer ska ha handskar vid kontakt med kroppsvätska.

Rengöring/omläggning av trakeostomi

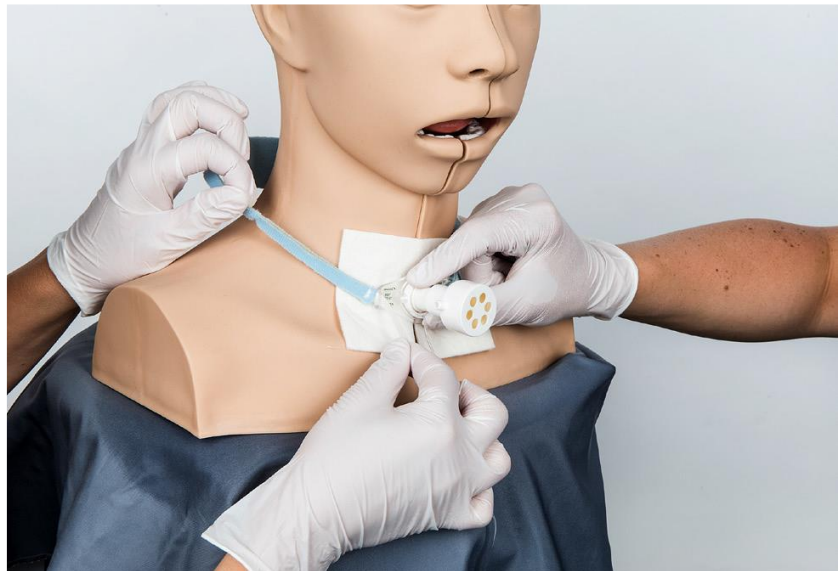
- Öronpinnar
- Ljummet vatten för tvätt runt trakeostomin samt hals och nacke
- Kompresser
- Trakealkompress
- Trakealband

Omläggning av trakeostomi utförs en gång per dygn. Var alltid två personer. För att undvika stress: arbeta lugnt och metodiskt och var noga med att allt är framdukat innan omläggning påbörjas. Se till att barnet ligger bekvämt, gärna med en kudde eller rullad filt under axlarna.

En person håller trakealkanylen på plats medan den andra sköter omläggningen

- Ta bort det gamla trakealbandet och trakealkompressen.
- Tvätta med ljummet vatten runt stomat samt hals och nacke. Använd kompress samt öronpinnar där det kan vara svårt att komma åt.
- Torka med kompresser, lufta en liten stund samt inspektera huden.
- Sätt på en ny trakealkompress och trakealband och spänn så att det finns plats för två fingrar mellan band och hals.
- Var uppmärksam på utseendet kring trakeostomin, hals och nacke; exempelvis rodnad, svullnad eller andra tecken på inflammation.

Rensugning i trakealkanyl

Rensugning i trakealkanyl bör endast ske vid behov. Titta alltid på barnet i samband med sugning. Sugningen bör ej ta längre tid än fem sekunder.

- Välj rekommenderad storlek på sugkatetern i förhållande till trakealkanylens storlek.
- Mät upp kanyllängden på katetern, hantera sugkatetern sterilt.
- Sätt på sugen och lossa ventilator/fuktvärmeväxlare från trakeostomin.
- För ner katetern till uppmätt kanyllängd, sug ej på vägen ner.
- Dra upp katetern och sug samtidigt med roterande rörelse. Katetern roteras med bibehållet sugtryck medan katetern dras ut.
- Sätt tillbaka ventilatorslang/fuktvärmeväxlare till trakealkanylen.

Vid mycket segt slem kan natriumklorid droppas ner i trakealkanylen innan sugning. Har barnet inhalationer så är detta att föredra.

Apparatur och material.

Med barnet ska det alltid följas med en sug och akutväska. Familjen får låna sug/sugar av Barnsjukvård i hemmet. Det ska alltid finnas möjlighet att snabbt kunna suga i trakealkanyl för att hålla luftvägen fri. Därför ska barn med trakeostomi ha:

- Stationär sug i hemmet, Sug Vario
- Portabel sug, Sug Clario
- Handsug, (ska finnas i akutväska)

Innehåll akutväska

- Trakealkanyl, samma storlek och en storlek mindre
- Sax
- Handsug och sugkatetrar
- Revivator
- Trakealband samt trakealkompress
- Natriumklorid (NaCl)

Förbrukningsmaterial

Din vårdcentral serverar i första hand med förbrukningsmaterial gällande trakeostomivård i hemmet. Förbrukningsartiklar är beställningsvara - meddela i god tid när det behövs beställas nytt! Vid problem kontakta Barnsjukvård i hemmet.

Utbildning

Föräldrar/vårdnadshavare får utbildning gällande trakeostomi på avdelningen innan hemgång.

Föräldrar får utbildning gällande trakeostomi och den medicintekniska utrustning barnet har i hemmet.

Vårdutförandet i hemmet sker via egenvårdsansvar.

Barnsjukvård i hemmet har stående utbildning för assistenter en gång i månaden. Det är föräldrarnas ansvar att slutligen bedöma om assistenten har tillräckliga kunskaper att hantera varje enskilt moment i hemmet. Inför varje ny terminen skickas brev hem till familjen gällande utbildningstillfällen. Assisterter får utbildningsbevis samt checklista.

För dig som är barn eller ungdom

Du som är barn eller ungdom har på samma sätt som vuxna rätt att få information som är lätt att förstå. På www.akademiska.se/ung kan du till exempel läsa om hur det går till vid våra vanligaste undersökningar.

1177

Du hittar information och tjänster för din hälsa och vård på webbplatsen 1177.se. För sjukvårdsrådgivning ring 1177, öppet dygnet runt.

Kontakt Akademiska

Akademiska sjukhuset nås via:
Patientkontakt 018-611 30 33,
patientkontakt@akademiska.se
Växel 018-611 00 00
www.akademiska.se